

Eläketurvakeskuksen
tilastoja

03
2024

Työeläkekuntoutus vuonna 2023

Työeläkekuntoutus on työeläkelakien mukaista työikäisten työntekijöiden ja yrittäjien ammatillista ja yksilöllistä kuntoutusta. Kuntoutuksen tarkoituksena on välttää työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen ja tukea jo kuntoutuksella olevan työhön paluuta. Tavoitteena on, että henkilö pysyy työelämässä mahdollisimman pitkään sairaudesta, viasta tai vammasta huolimatta.

Työeläkekuntoutus 2023 koskee koko työeläkealan kuntoutusta. Kuntoutustilastoa on julkaistu vuodesta 1992 lähtien.

Työeläkelaitosten ohella ammatillista kuntoutusta järjestävät myös Kela sekä tapaturma- ja liikennevakuutuslaitokset. Tämä julkaisu koskee pelkästään työeläkelaitosten järjestämää kuntoutusta.

[Eläketurvakeskuksen tilastot](#) | [Eläketurvakeskuksen tilastotietokanta](#)

Julkaisun on toimittanut Marjo Kaasila.

ISSN 2670-3076 Työeläkekuntoutus

ISSN 2343-3558 Eläketurvakeskuksen tilastoja

CC BY 4.0

Helsinki 2024

Valokuvat: Gettyimages

Työeläkekuntoutus vuonna 2023

Sisällys

Kuntoutujat	3
Kuntoutustoimenpiteet	7
Kuntoutuskustannukset	10
Päätyneet kuntoutukset	13
Kuntoutuksen päättäneiden tilanne viiden vuoden kuluttua	16
Yrittäjät kuntoutujina	18
Kuntoutuspäätökset	21
Kuntoutusoikeuden käyttäneiden osuus	24

Kuntoutujat

Vuoden 2023 aikana työeläkekuntoutujia oli 13 500. Kuntoutujien lukumäärä väheni edellisestä vuodesta 2 000 henkilöllä. Tämä oli toinen peräkkäinen vuosi, kun kuntoutujien määrä laski selvästi.

Kuntoutujista 9 700 (72 %) oli hakenut kuntoutusta itse ja 3 800 (28 %) oli saanut oikeuden työeläkekuntoutukseen työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä.

Valtaosa kuntoutujista, 10 300 (76 %), oli työelämässä hakeutuessaan kuntoutukseen. Kuntoutujista hieman yli puolet (53 %) oli naisia.

13 500

kuntoutujaa

9 700

haki itse
kuntoutusta

3 800

sai kuntoutusoikeuden
työkyvyttömyyseläkepäätöksen
yhteydessä

Työeläkekuntoutujien määrä laski

Vuonna 2023 työeläkekuntoutujia oli 13 500, mikä on 13 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Erityisesti kuntoutusta itse hakeneiden määrä laski.

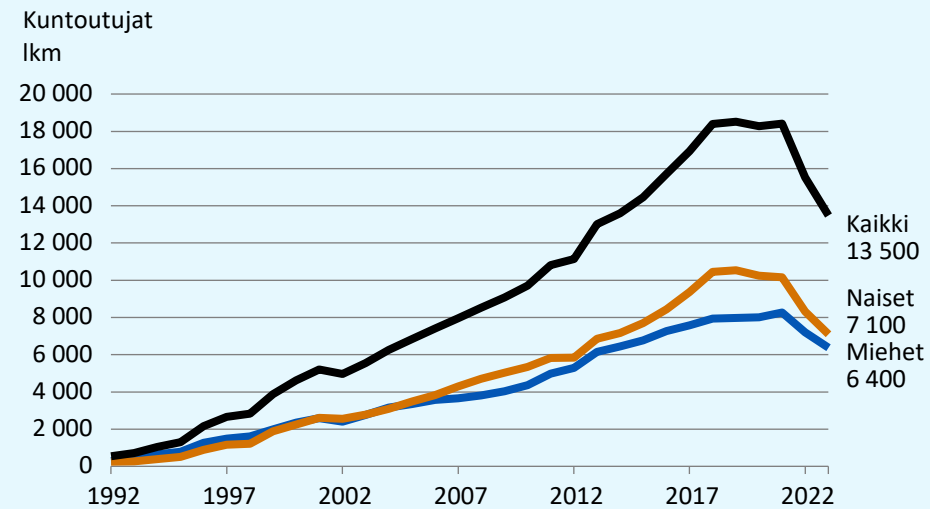
Nykymuotoisen työeläkekuntoutuksen käynnistyessä 1990-luvulla kuntoutujien määrä alkoi kasvaa voimakkaasti. 2010-luvulla määrä kaksinkertaistui vuosittaisen kasvun ollessa lähes 10 prosenttia. Vuosina 2018–2021 kuntoutujien määrä vakiintui 18 000 henkilön tasolle. Vuosina 2022–2023 kuntoutujien määrä on laskenut huomattavasti.

Miehiä kuntoutettiin naisia enemmän 2000-luvulle asti. Naiset ovat olleet enemmistönä vuodesta 2005 alkaen.

53 prosenttia kuntoutujista oli naisia.

Työeläkekuntoutujat vuosina 1992–2023

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Työeläkekuntoutujat sukupuolen mukaan vuosina 2000–2023

Vuosi	Miehet	Naiset	Kaikki
2000	2 400	2 300	4 600
2005	3 300	3 500	6 800
2010	4 400	5 300	9 700
2015	6 800	7 700	14 500
2020	8 000	10 300	18 300
2023	6 400	7 100	13 500

[Taulukon data tilastotietokannassa](#)

Kuntoutujien keski-ikä 47 vuotta

Vuonna 2023 työeläkekuntoutujista 10 400, eli 77 prosenttia tuli yksityiseltä sektorilta. Kuntoutujien määrä laski edellisvuodesta sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Laskua oli kaikissa ikäryhmissä.

Työeläkekuntoutujien ikärakenne pysyi edellisvuoden kaltaisena. Kuntoutujien keski-ikä oli 47 vuotta. Keski-ikä on noussut jonkin verran 1990-luvulta, jolloin se oli 42 vuotta. Erityisesti 55 vuotta täyttäneiden kuntoutujien osuus on kasvanut. Nykyään reilu neljännes kuntoutujista on vähintään 55-vuotiaita.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet olivat keskimäärin vanhempia. Heistä joka toinen oli vähintään 50-vuotias. Kuntoutusta itse hakeneista kolme viidestä oli alle 50-vuotiaita.

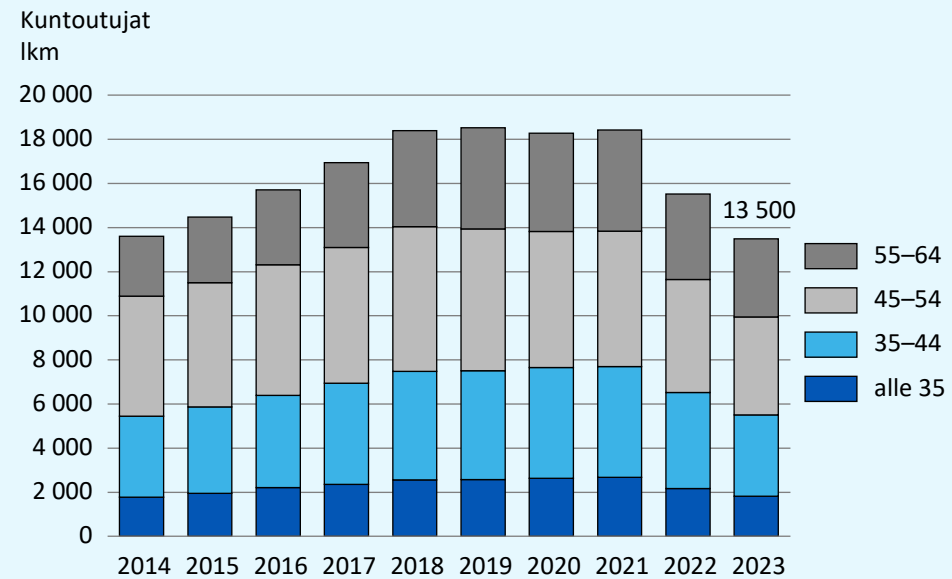
95%

kuntoutujista
työntekijöitä

77%

kuntoutujista
yksityiseltä
sektorilta

Työeläkekuntoutujat iän mukaan vuosina 2014–2023

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Työeläkekuntoutujat iän ja kuntoutukseen hakeutumisen mukaan vuonna 2023

Ikä	Kuntoutusta itse hakeneet	Työkyvyttömyyseläkepäättökseen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet	Kaikki	Ikäryhmän osuus, %
alle 35	1 400	400	1 800	13
35–44	2 800	900	3 700	27
45–54	3 100	1 300	4 400	33
55–64	2 300	1 200	3 500	26
Kaikki	9 700	3 800	13 500	100

Tuki- ja liikuntaelinten sairaus kuntoutujien yleisin diagnoosi

Vuonna 2023 kuntoutujista 44 prosentilla oli taustalla jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus ja 28 prosentilla oli mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriö. Osuudet pysyivät edellisvuoden tasolla.

Naisilla mielenterveys sairaus oli kuntoutukseen hakeutumisen syynä 36 prosentilla, kun taas miehillä vastaava osuus oli 19 prosenttia.

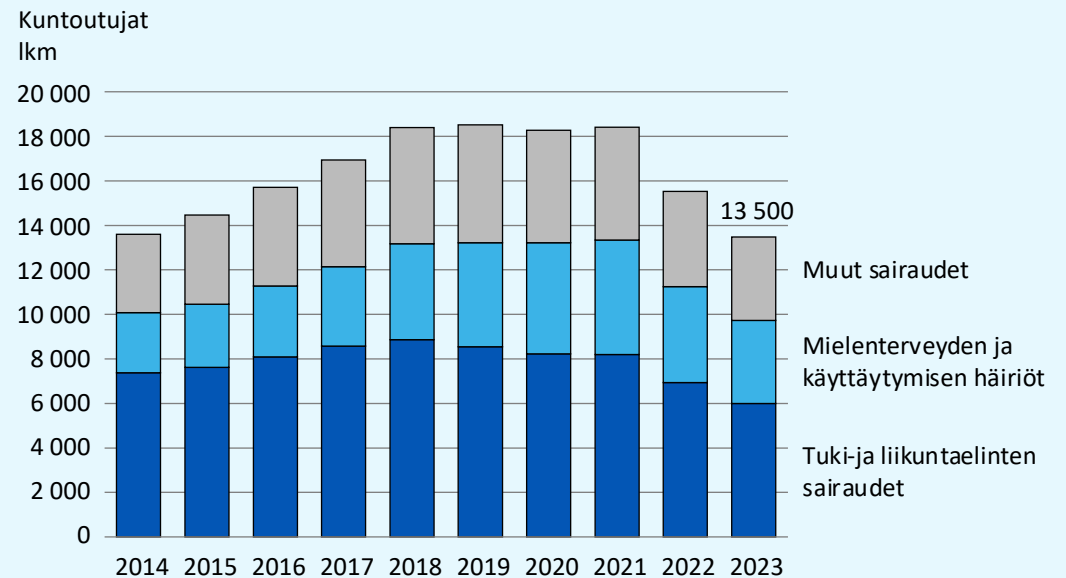
Mielenterveys syyt olivat keskimääräistä yleisempiä työkyvyttömyyseläkepäättökseen saaneilla ja alle 45-vuotiailla kuntoutujilla.

Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat alusta asti olleet kuntoutujien yleisin diagnoosi. Mielenterveys sairauksien osuus kasvoi 2010-luvulla, mutta osuuden kasvu pysähtyi 2020-luvulle tultaessa.

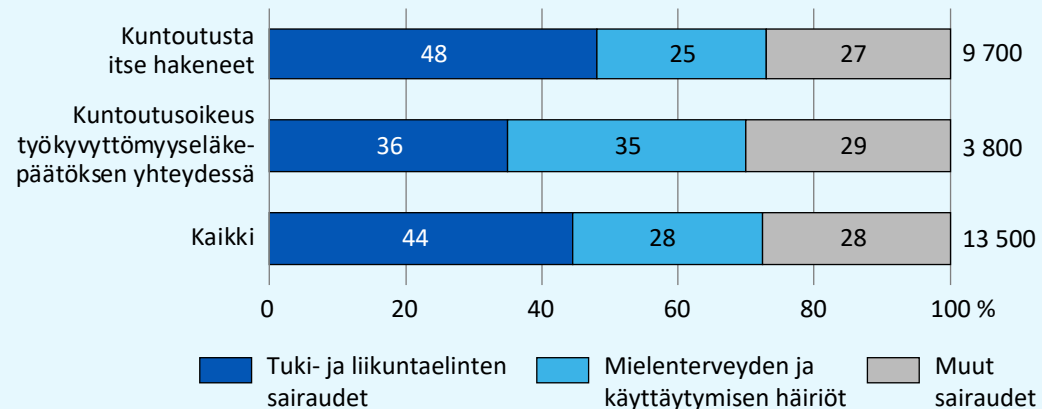

Mielenterveys syyt korostuivat alle 45-vuotiailla kuntoutujilla.

Työeläkekuntoutajat sairaus pääryhmän mukaan vuosina 2014–2023

Työeläkekuntoutajat kuntoutukseen hakeutumisen ja sairaus pääryhmän mukaan vuonna 2023

Kuntoutus- toimenpiteet

Työeläkekuntoutus voi sisältää kuntoutus-suunnitelman laatimiseen tarvittavia selvityksiä, työkokeilua, työhönvalmennusta, koulutusta tai elinkeinotukea.

[Työeläkekuntoutusjärjestelmän kuvaus](#)

Työpaikkakuntoutus ensisijaista

Vuonna 2023 kaikista kuntoutujista 13 300 sai vähintään yhtä ammatillisen kuntoutuksen toimenpidettä. Heistä yli puolet käytti palveluntuottajan selvityksiä kuntoutussuunnitelman laatimiseen.

Työpaikkakuntoutukseen osallistui 43 prosenttia ja koulutukseen osallistui 40 prosenttia kuntoutustoimenpidettä saaneista kuntoutujista. Muun kuntoutuksen, lähinnä elinkeinotuen käyttö, oli vähäistä. Joka kolmannen kuntoutus sisälsi useampaa eri toimenpidettä vuoden 2023 aikana.

Kaksi viidestä kuntoutujasta osallistui koulutukseen.

Koulutus yleisempää kuntoutusta itse hakeneilla

Kuntoutusta itse hakeneilla koulutus oli yleisempää ja selvitysten käyttö vähäisempää verrattuna työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneisiin.

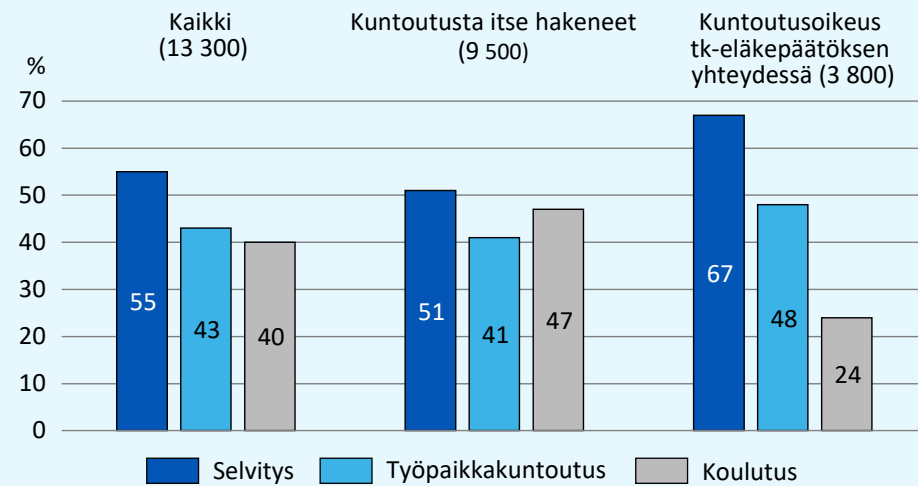
Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneilla ei useimmiten ollut kuntoutussuunnitelmaa valmiina, koska tarkoituksena oli alun perin päästä eläkkeelle. Tämä vuoksi he tarvitsivat muita useammin erilaisia selvityksiä kuntoutussuunnitelman laatimista varten.

Yli 55-vuotiaat kuntoutuivat useimmiten työpaikalla

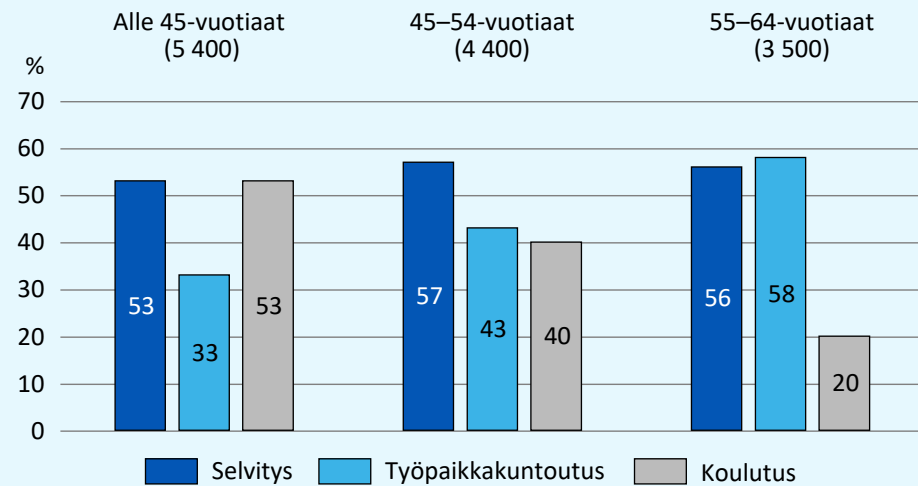
lältään vanhimpien kuntoutus toteutettiin useimmin työpaikkakuntoutuksena. Lähes 60 prosenttia 55 vuotta täyttäneistä kuntoutujista osallistui työkokeiluun tai työhönvalmennuksen vuoden 2023 aikana.

Nuoremmilla kuntoutujilla koulutus oli suosittumpaa. Joka toisella alle 45-vuotiaista kuntoutusohjelmaan sisältyi koulutusta, kun taas 55 vuotta täyttäneistä vain yksi viidestä osallistui koulutukseen vuoden 2023 aikana.

Kuntoutustoimenpiteiden käyttö kuntoutukseen hakeutumisen mukaan vuonna 2023, %

Kuntoutustoimenpiteiden käyttö ikäryhmittäin vuonna 2023, %

Osuus henkilöistä, jotka saivat yhtä tai useampaa ammatillisen kuntoutuksen toimenpidettä.

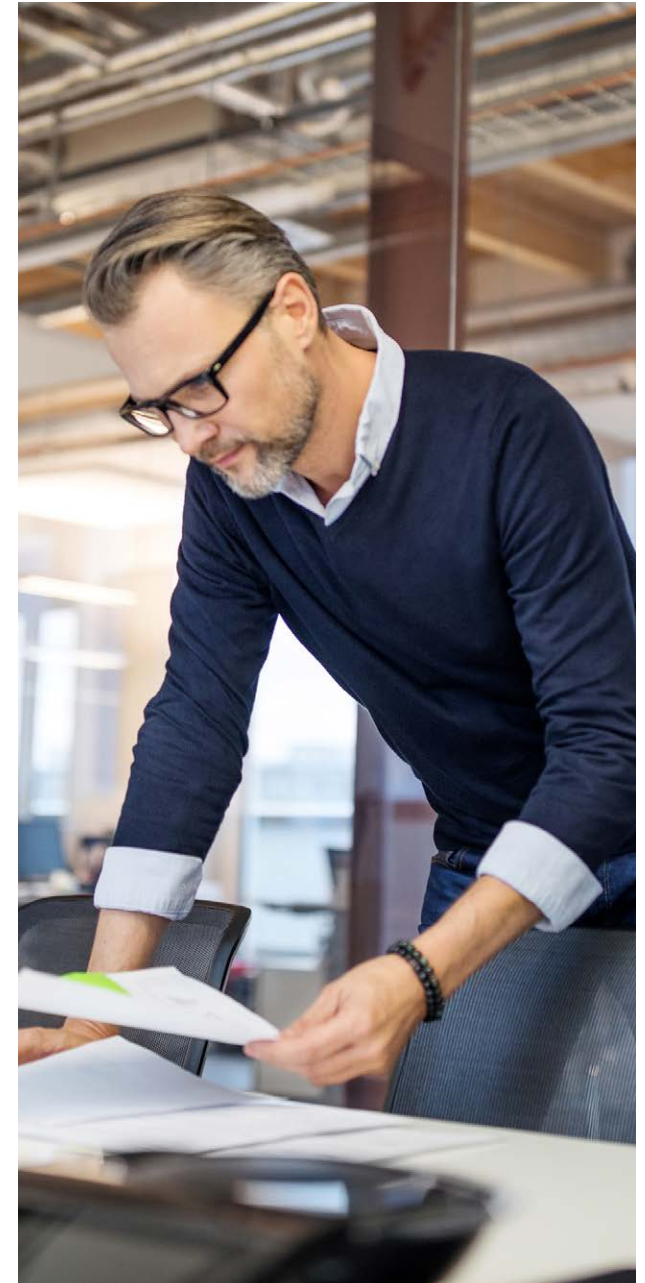
Lähes puolet työpaikkakuntoutuksista toteutettiin omalla työnantajalla

Vuonna 2023 työeläkekuntoutuksen piirissä toteutettiin kaikkiaan noin 18 500 kuntoutustoimenpidettä. Työpaikkakuntoutuksen osuus toimenpiteistä oli 31 prosenttia ja koulutuksen osuus oli 29 prosenttia. Kuntoutustoimenpiteistä 40 prosenttia oli selvityksiä. Muun kuntoutuksen osuus oli vähäinen.

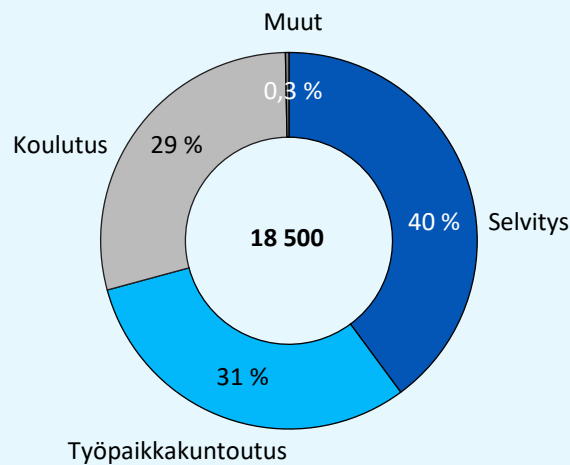
Vuoden 2023 aikana työpaikoilla toteutettiin 5 700 kuntoutusta sisältäen kaikki työkokeilut ja työhönvalmennukset.

Työkokeilu toteutui useimmin omalla työnantajalla. Työkokeilun avulla kuntoutuja voi palata aikaisempaan työhönsä omalle työnantajalleen. Tällaisia työkokeiluja oli lähes kolmannes työpaikkakuntoutuksista. Uudessa tehtävässä omalla työnantajalla toteutettujen työkokeilujen osuus oli 18 prosenttia.

Työkokeiluja toiselle työnantajalle oli vajaa puolet kaikista työpaikkakuntoutuksista. Työhönvalmennuksen osuus oli selvästi pienin, 5 prosenttia.

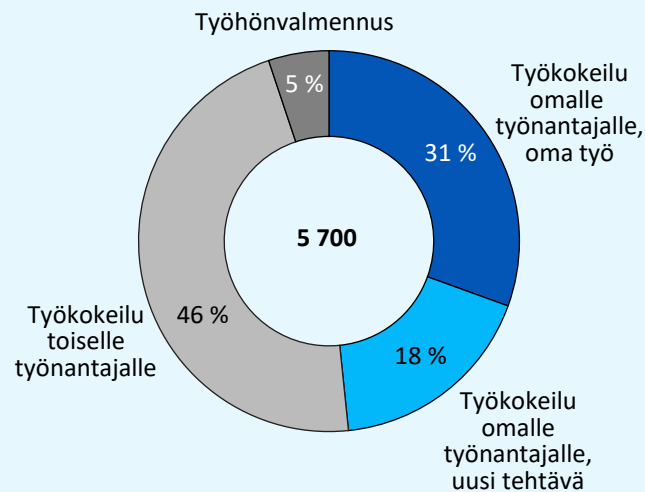

Kuntoutustoimenpiteet vuonna 2023, %

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Työpaikkakuntoutuksien vuonna 2023, %

Kuntoutus- kustannukset

Kuntoutuskustannukset vuonna 2023

Vuonna 2023 työeläkejärjestelmän kuntoutuskustannukset olivat 153 miljoonaa euroa. Miesten osuus oli 88 miljoonaa euroa ja naisten osuus 66 miljoonaa euroa. Kustannukset vähenivät edellisvuodesta 9 prosenttia. Reaalinen lasku kustannuksissa oli 14 prosenttia.

Kustannuksista toimeentulokorvauksia oli 135 miljoonaa euroa (88 %) ja toimenpidekustannuksia oli lähes 19 miljoonaa euroa (12 %). Toimeentulokorvauksiin sisältyvät kuntoutusraha, kuntoutuskorotus ja kuntoutusavustus.

Keskimääräinen toimeentulokorvaus 3 168 €

Vuonna 2023 kuntoutuksen ajalta maksettiin toimeentulokorvausta 9 600 kuntoutujalle (71 %). Keskimääräinen korvaus oli 3 168 euroa kuukaudessa, miehillä 3 569 euroa ja naisilla 2 811 euroa. Sukupuolten välinen ero toimeentulokorvauksessa johtuu miesten keskimäärin korkeammasta ansiotasosta.

Kuntoutuskustannukset
olivat yhteensä 153 milj. €.

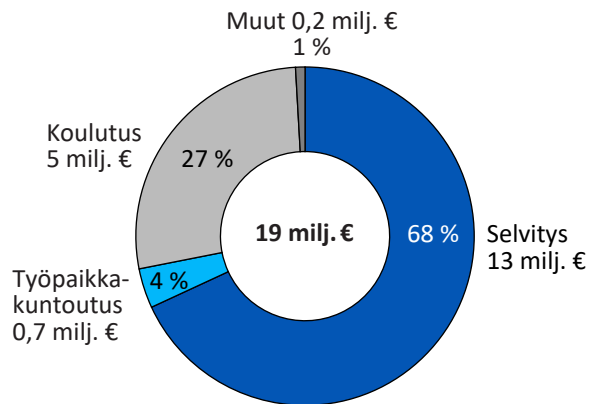
Korkeimmat kuntoutuskustannukset alle 45-vuotiailla

Keskimääräiset kuntoutuskustannukset olivat korkeimmat alle 45-vuotiailla. Tässä ikäryhmässä yleisin kuntoutusmuoto oli koulutus, mikä on kalleinta johtuen koulutusten pituuksista. Pienimmät kustannukset olivat 55 vuotta täyttäneillä. Heidän kuntoutuksensa järjestyi useimmiten alhaisin kustannuksin työpaikalla.

Suurin osa toimenpidekustannuksista kului selvityksiin

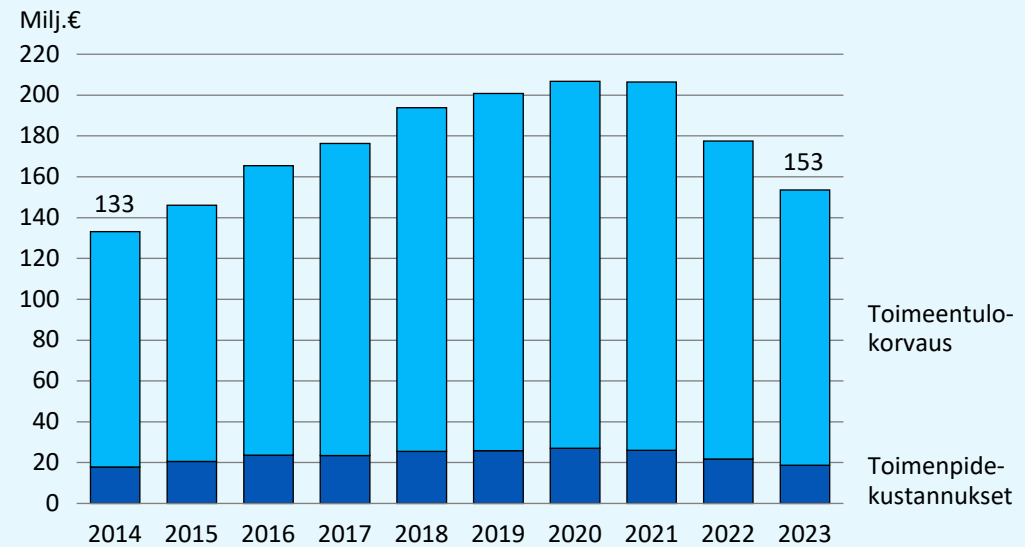
Vuonna 2023 kuntoutustoimenpidekustannukset olivat 19 miljoonaa euroa. Niistä erilaisiin selvityksiin käytettiin 13 miljoonaa euroa (68 %). Koulutusten toimenpidekustannukset olivat 5 miljoonaa euroa (27 %) ja työpaikkakuntoutuksen kustannukset 0,7 miljoonaa euroa (4 %).

Kuntoutustoimenpiteiden kustannukset vuonna 2023

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Kuntoutuskustannukset vuosina 2014–2023

Kuntoutuskustannukset ovat vuoden 2023 tasossa.

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Kuntoutuskustannukset ikäryhmittäin vuonna 2023

Ikä	Toimenpidekustannukset milj. €	Kuntoutusajan toimeentulokorvaus, milj. €	Kokonaiskustannukset, milj. €	Keskimääräiset kuntoutuskustannukset/ kuntoutuja, €
alle 45	8	70	78	14 140
45–54	6	42	49	10 980
55–64	4	23	27	7 590
Kaikki	19	135	153	11 380

[Taulukon data tilastotietokannassa \(toimenpidekustannukset\)](#)

[Taulukon data tilastotietokannassa \(toimeentulokorvaus\)](#)

Vuonna 2023 päättyneiden kuntoutusten kustannukset

Vuonna 2023 päättyneiden kuntoutusten kokonaiskustannukset olivat 142 miljoonaa euroa. Kustannuksista toimeentulokorvausten osuus oli 132 miljoonaa euroa eli 94 prosenttia. Päättyneitä kuntoutuksia oli kaikkiaan 6 800, joista pelkääntään selvitys oli tehty reilulle 1 000 kuntoutujalle.

Koulutus kuntoutusmuotona kallein

Työpaikalla toteutetut työkokeilut ovat käteyimpiä ja kustannuksiltaan alhaisimpia kuntoutusmuotoja. Työkokeilu kestää tyypillisesti muutaman kuukauden. Vuonna 2023 työpaikka-

kuntoutuksia päättyi noin 3 200 ja niiden kokonaiskustannukset olivat keskimäärin 9 600 euroa/henkilö.

Koulutuksen päätti 1 800 kuntoutujaa ja kuntoutusten kokonaiskustannukset olivat keskimäärin 48 900 euroa/henkilö. Koulutuksen kesto vaihtelee muutaman kuukauden kurssista pidempikestoiseen, jopa nelivuotiseen koulutukseen.

Vuonna 2023 selvityksiä valmistui 1 100. Niiden keskimääräinen kustannus oli 10 800 euroa/henkilö. Selvitysten kesto vaihtelee muutamasta päivästä pariin kuukauteen, mikä vaikuttaa

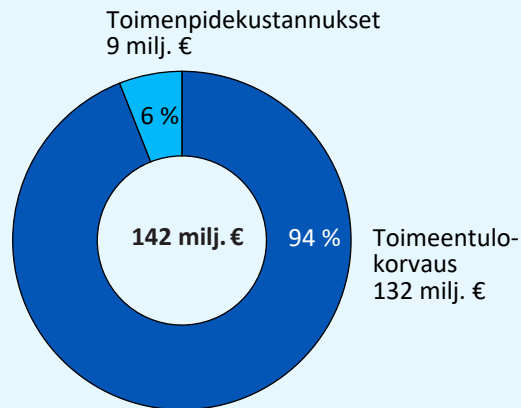
kustannuksiin. Selvityksen ajalta ei pääsääntöisesti makseta toimeentulokorvausta.

Kuntoutuksen keskimääräinen kustannus

Vuonna 2023 kuntoutuksen jälkeen työmarkkinoille palasi 4 300 henkilöä. Heillä kuntoutusten keskimääräinen kustannus oli 28 400 euroa. Kaikkien vuonna 2023 päättyneiden kuntoutusten keskimääräinen kustannus oli 24 700 euroa.

Työmarkkinoille palanneilla henkilöillä tarkoitetaan tässä kuntoutujia, jotka työllistyivät, olivat työnhakijoina tai jatkoivat opiskelua heti kuntoutuksen jälkeen.

Vuonna 2023 päättyneiden kuntoutusten kustannukset

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Vuonna 2023 päättyneiden kuntoutusten kustannukset pääasiallisen kuntoutustoimenpiteen mukaan, €

Kuntoutustoimenpide	Kuntoutustoimenpiteen keskimääräiset kustannukset sisältäen toimenpide- ja toimeentulokorvauksen
Selvitys	10 800
Työpaikkakuntoutus	9 600
Koulutus	48 900
Muu kuntoutus	9 300

Taulukossa pääasiallinen kuntoutusmuoto on työpaikkakuntoutus, jos henkilön kuntoutusohjelmaan kuului esimerkiksi selvitystä ja työkokeilua. Jos henkilö oli saanut työpaikkakuntoutusta ja koulutusta sekä muuta kuntoutusta, katsottiin hänet koulutusta saaneeksi.

Päätyneet kuntoutukset

Kaksi kolmesta kuntoutujasta palaa töihin heti kuntoutuksen päättyessä. Täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus on pysynyt viime vuosina selvästi alle 10 prosentin.

Kuntoutuksen jälkeiseen tilanteeseen vaikuttaa se, hakeutuiko henkilö kuntoutukseen suoraan työelämästä vai kuntoutustuelta. Silläkin on merkitystä, hakiko henkilö kuntoutukseen itse vai oliko hän saanut kuntoutusoikeuden työkyvyttömyysratkaisun yhteydessä.

Vuoden 2023 aikana kuntoutuksen päätti 5 700 henkilöä¹. Suoraan työelämästä kuntoutukseen tulleet palasivat kuntoutuksen jälkeen useammin töihin ja siirtyivät harvemmin työkyvyttömyyseläkkeelle verrattuna kuntoutustuelta kuntoutukseen päätyneisiin.

67%
palasi
töihin

6%
siirtyi täydelle
tk-eläkkeelle

¹ Lukumäärä ei sisällä henkilöitä, joille tehtiin vain selvitys.

Työhön paluu yleisempää kuntoutusta itse hakeneilla

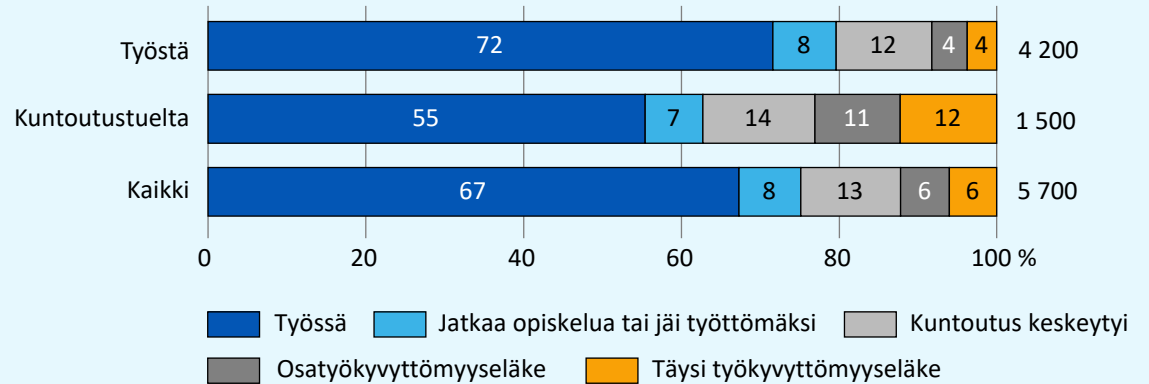
Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneistä 4 100 (72 %) oli hakenut kuntoutusta itse ja 1 600 (28 %) oli saanut oikeuden kuntoutukseen työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä.

Kuntoutusta itse hakeneista yli 70 prosenttia palasi kuntoutuksen jälkeen töihin ja 4 prosenttia jäi täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle kuntoutuksen päättyttyä. Kuntoutus keskeytyi 12 prosentilla. Osuuksissa ei ollut eroja miesten ja naisten välillä.

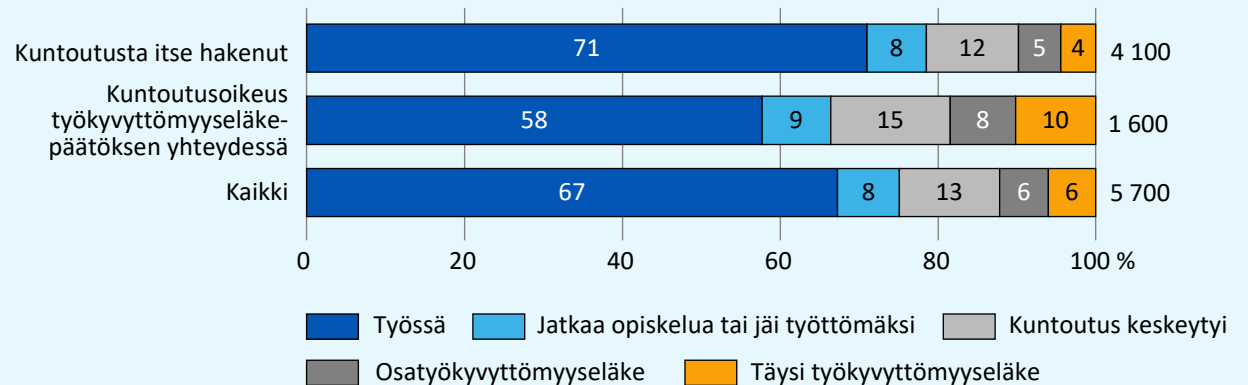
Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneista 58 prosenttia palasi töihin ja 10 prosenttia jäi täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle kuntoutuksen päättyessä. Tässä ryhmässä 15 prosenttia keskeytti kuntoutuksen. Naisilla kuntoutus keskeytyi hieman useammin kuin miehillä.

Suurin osa kuntoutukseen itse hakeneista oli työssä juuri ennen kuntoutusta, kun taas työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneista puolella kuntoutusta edelsi määräaikainen työkyvyttömyyseläke.

Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneet kuntoutujan taustan mukaan

Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneet kuntoutukseen hakeutumisen mukaan

Kuviot eivät sisällä henkilöitä, joille tehtiin vain selvitys.

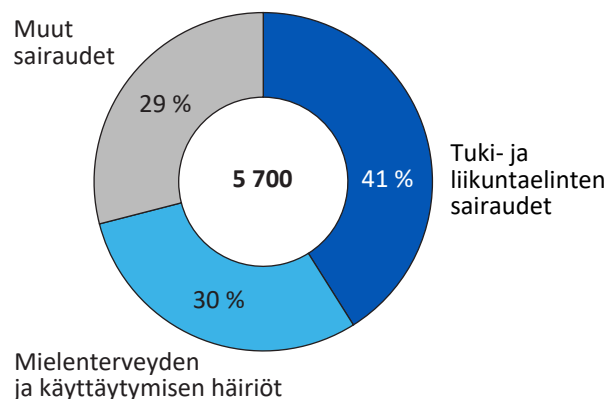
Työhön paluu ikäryhmittäin

Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneistä alle 55-vuotiaista reilut 70 prosenttia palasi kuntoutuksen jälkeen takaisin töihin ja 4 prosenttia jäi täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle. 55 vuotta täyttäneillä töihin palanneiden osuus oli pienempi ja työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus suurempi kuin nuoremmilla. Kuntoutuksen keskeyttäneiden osuuksissa ei ollut merkittäviä eroja ikäryhmien välillä.

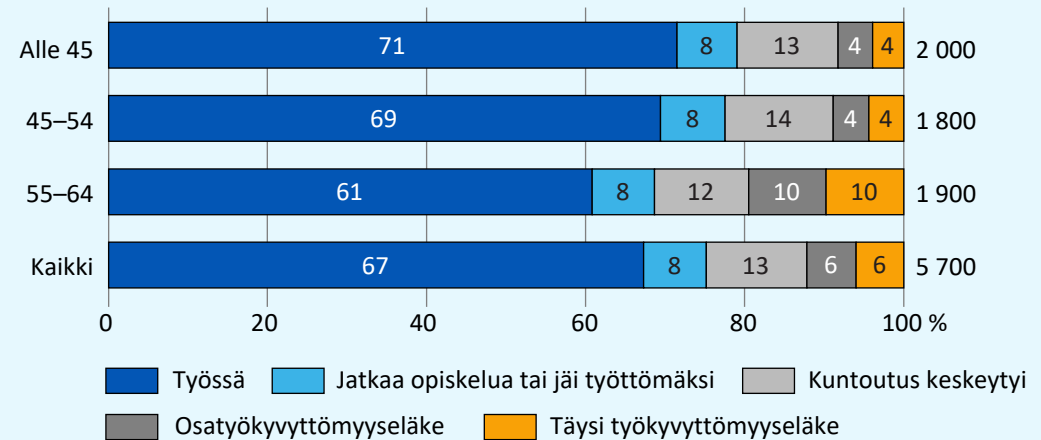
Työhön paluu sairausryhmittäin

Vuonna 2023 kahdella viidestä kuntoutuksen päättäneestä oli taustalla jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus. Heistä reilu 70 prosenttia palasi töihin kuntoutuksen päättyessä. Mielensterveysistä kuntoutuksessa olleista töihin palasi pienempi osuus, 60 prosenttia. Mielensterveyskuntoutujat keskeyttivät kuntoutuksen jonkin verran muita useammin.

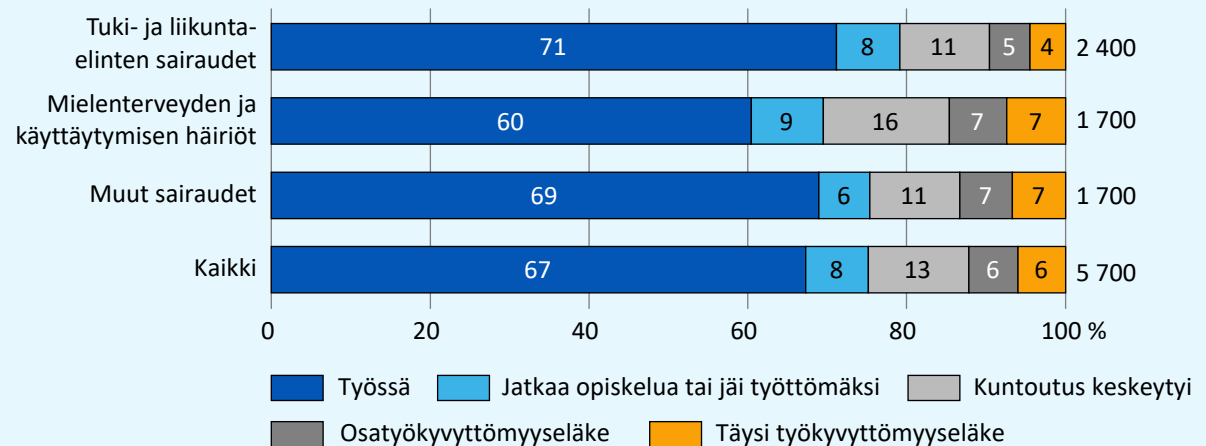
Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneiden yleisimmät sairausryhmät

Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneet iän mukaan

Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneet sairausryhmän mukaan

Kuviot eivät sisällä henkilöitä, joille tehtiin vain selvitys.

Kuntoutuksen päättäneiden tilanne viiden vuoden kuluttua

Työeläkekuntoutuksen tavoite on, että työelämässä pystytään jatkamaan mahdollisimman pitkään. Seuraavassa tarkastellaan vuonna 2018 kuntoutuksen päättäneiden tilannetta viiden vuoden ajan.

Työssä pysyminen kuntoutustaan mukaan

Vuonna 2018 kuntoutuksen päätti 8 700 henkilöä. Kolme neljästä oli hakeutunut kuntoutukseen työstä ja yksi neljästä kuntoutustuelta.

Työstä kuntoutukseen tulleista 62 prosenttia oli työssä päätoimisesti kuntoutuksen päättyessä. Viisi vuotta kuntoutuksen jälkeen noin puolet oli edelleen työssä. Tässä ryhmässä työttömien osuus laski. Sekä työkyvyttömyyseläkkeelle että muulle eläkkeelle siirtyneiden osuus nousi. Töitä eläkkeen rinnalla tehneiden osuus pysyi vajaassa 10 prosentissa.

Kuntoutustuelta kuntoutukseen tulleista noin kolmannes palasi töihin päätoimisesti ja osuus pysyi melko vakaana viiden vuoden ajan. Töitä eläkkeen rinnalla tehneiden osuus sen sijaan laski 23 prosentista 14 prosenttiin. Tässä ryhmässä siirryttiin erityisesti vanhuuseläkkeelle.

Työssä pysyminen iän mukaan

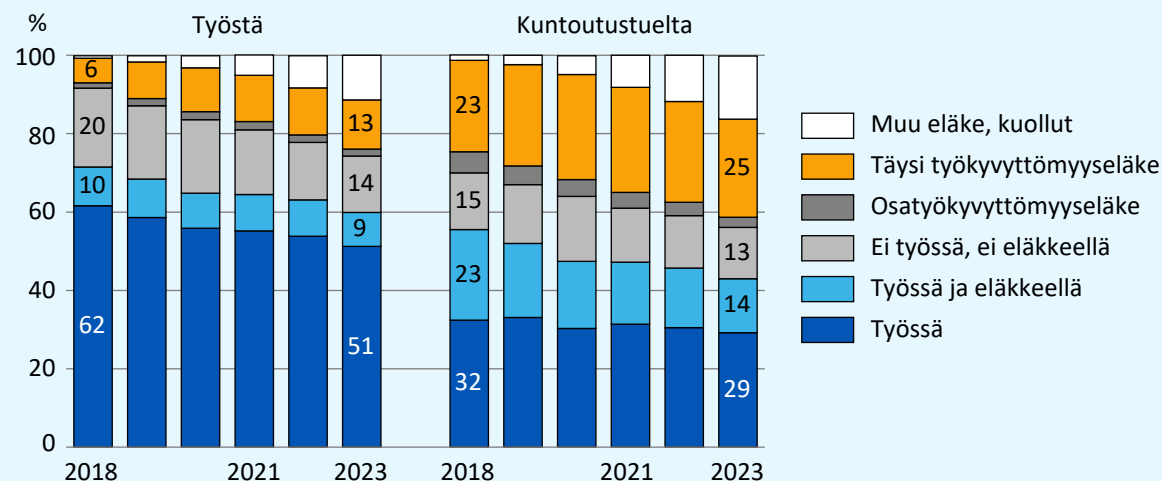
Vajaa puolet vuonna 2018 kuntoutuksen päättäneistä oli alle 50-vuotiaita. Heistä yli 60 prosenttia oli töissä päätoimisesti kuntoutuksen jälkeen ja lähes 10 prosenttia työskenteli eläkkeen rinnalla. Viiden vuoden jälkeen osuudet pysyivät samalla tasolla.

50 vuotta täyttäneillä työssä käyvien osuus laski noin puolesta alle kolmannekseen viiden vuoden aikana. Myös työssä käyvien eläkeläisten ja työttömien osuudet pienenevät jonkin verran.

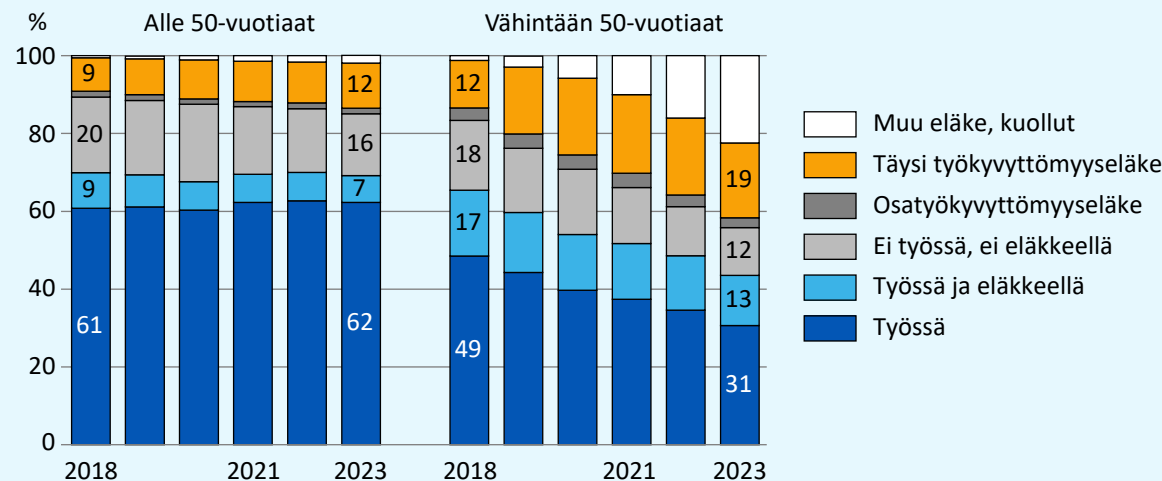
Vanhemmasta ikäryhmästä työkyvyttömyyseläkkeellä oli viiden vuoden jälkeen lähes viidennes ja saman verran oli siirtynyt vanhuuseläkkeelle. Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuus ei kasvanut enää kolmannen seuranta-vuoden jälkeen.

Alle 50-vuotiaista täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä oli viiden vuoden jälkeen 12 prosenttia.

Vuonna 2018 kuntoutuksen päättäneiden työssä pysyvyys taustan mukaan

Vuonna 2018 kuntoutuksen päättäneiden työssä pysyvyys iän mukaan

Yrittäjät kuntoutujina

Vuonna 2023 työeläkekuntoutujista 630 oli yrittäjiä. Heistä 58 prosenttia oli miehiä. Yrittäjien osuus kuntoutujista oli 5 prosenttia.

Yrittäjistä 490 henkilöä, eli 77 prosenttia oli hakenut kuntoutukseen suoraan työelämästä. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden oli saanut 43 prosenttia.

630

yrittäjää
kuntoutuksessa

57%

haki itse
kuntoutusta

43%

sai kuntoutusoikeuden
työkyvyttömyys-
eläkepäättöksen
yhteydessä

Yrittäjien määrä kuntoutuksessa laski

Vuonna 2023 työeläkekuntoutukseen osallistui 630 yrittäjää, eli 90 henkilöä (13 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Kuntoutuksessa oli noin 0,3 prosenttia kaikista YEL-vakuutetuista yrittäjistä. Työntekijöillä kuntoutujien osuus oli samaa tasoa, noin 0,5 prosenttia.

Kuntoutukseen osallistuneiden yrittäjien keski-ikä 51 vuotta

Kuntoutuksessa olevien yrittäjien keski-ikä oli korkeampi kuin muiden työeläkekuntoutujien. Yrittäjillä keski-ikä oli 51 vuotta ja työntekijöillä 47 vuotta. Taustalla olevan sairauden suhteen yrittäjät eivät poikenneet muista kuntoutujista. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet olivat molemmilla yleisin diagnoosi.

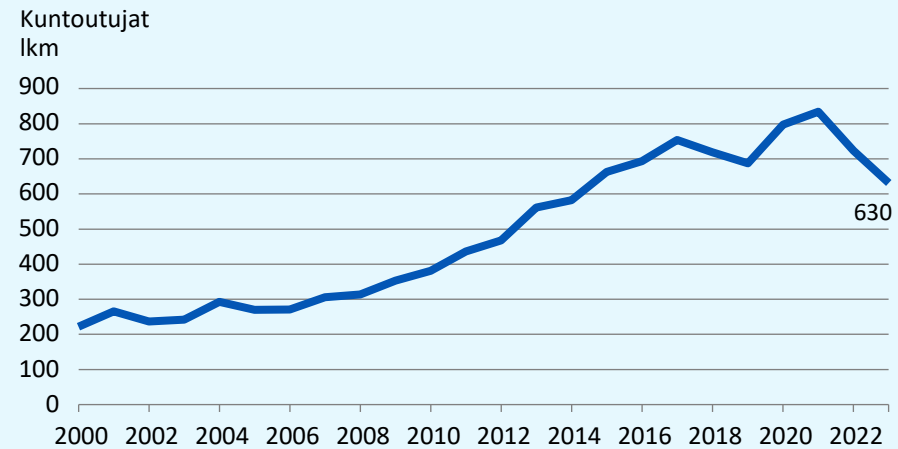
Yrittäjillä harvemmin valmista kuntoutussuunnitelmaa

Yrittäjistä 43 prosenttia oli tullut kuntoutukseen työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annetulla kuntoutuksen ennakkopäätöksellä. Sen vuoksi monella ei ollut valmista kuntoutussuunnitelmaa. Selvitys sisältyikin yrittäjien kuntoutusohjelmaan muita useammin. Yrittäjillä kuntoutustoimenpiteistä lähes puolet oli selvityksiä, kun muilla kuntoutujilla selvityksiä oli kaksi viidestä kuntoutustoimenpiteestä.

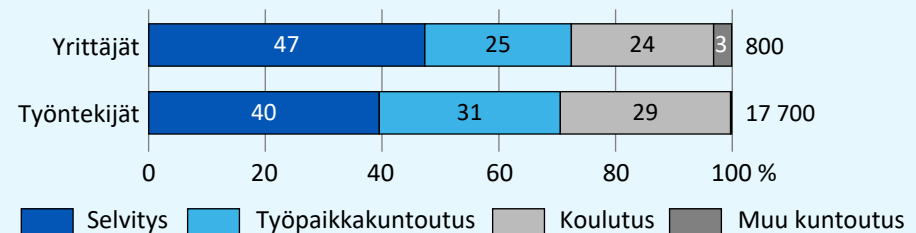
58 prosenttia kuntoutuksessa olleista yrittäjistä oli miehiä.

Yrittäjät kuntoutujina vuosina 2000–2023

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Yrittäjien ja työntekijöiden kuntoutustoimenpiteet vuonna 2023

Taustatietoja työeläkekuntoutujista vuonna 2023

Tiedot	Yrittäjä	Työntekijä
Kuntoutujia	630	12 850
Miehiä, %	58	47
Keski-ikä, vuotta	51	47
Kuntoutusoikeus työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä, %	43	28

Yrittäjistä kaksi kolmesta palasi töihin

Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneistä yrittäjistä kaksi kolmesta palasi töihin kuntoutuksen jälkeen ja työttömäksi jäi 10 prosenttia. Täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden osuus yrittäjillä oli 4 prosenttia.

Yrittäjän kuntoutuskustannus keskimäärin 25 400 euroa

Vuonna 2023 päättyneiden kuntoutusten keskimääräiset kustannukset olivat yrittäjillä 25 400 euroa ja työntekijöillä 24 700 euroa.

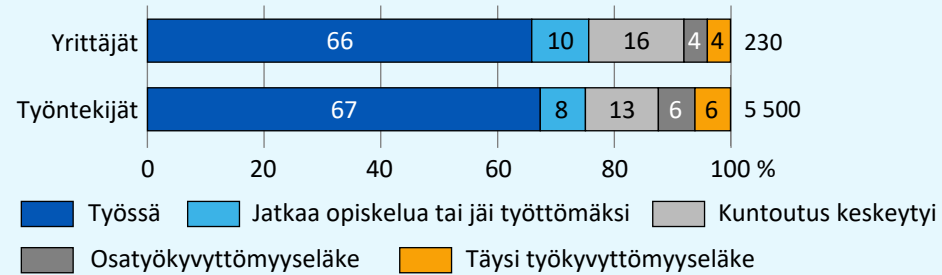
Työelämään kuntoutuksen jälkeen palanneiden yrittäjien kuntoutuskustannukset olivat keskimäärin 29 200 euroa ja työntekijöiden kustannukset 28 300 euroa.

Yrittäjän työssä pysyvyys kuntoutuksen jälkeen

Vuonna 2018 kuntoutus päättyi 320 yrittäjältä. Kuntoutuksen päättyessä heistä puolet oli työssä joko päätoimisesti tai työssäkäyvinä eläkeläisinä. Työssä jatkaneiden osuus laski jonkin verran viidessä vuodessa.

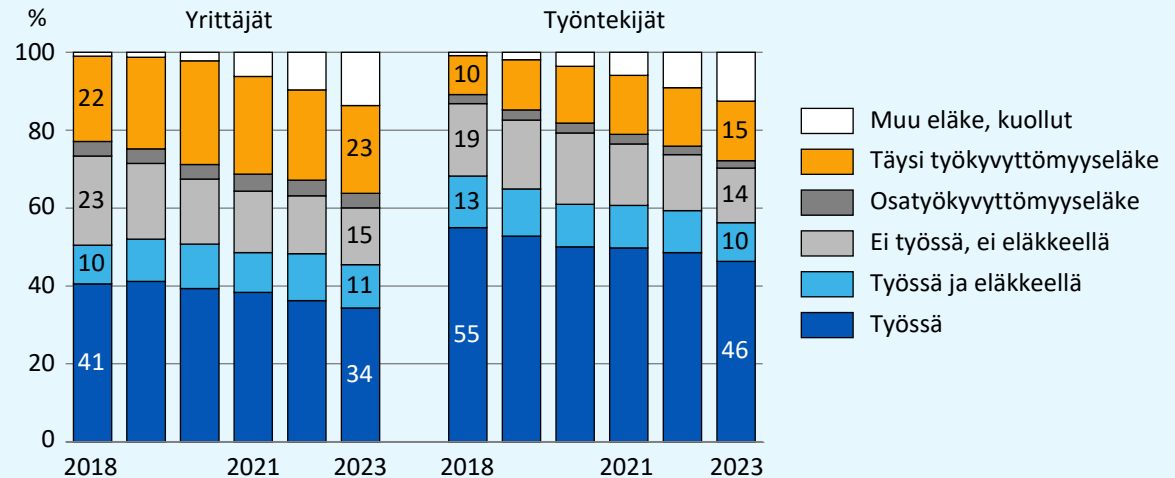
Yrittäjistä 23 prosenttia ei työllistynyt heti kuntoutuksen jälkeen. Työttömien osuus laski viiden vuoden aikana 15 prosenttiin ja pääosin siirryttiin vanhuuseläkkeelle.

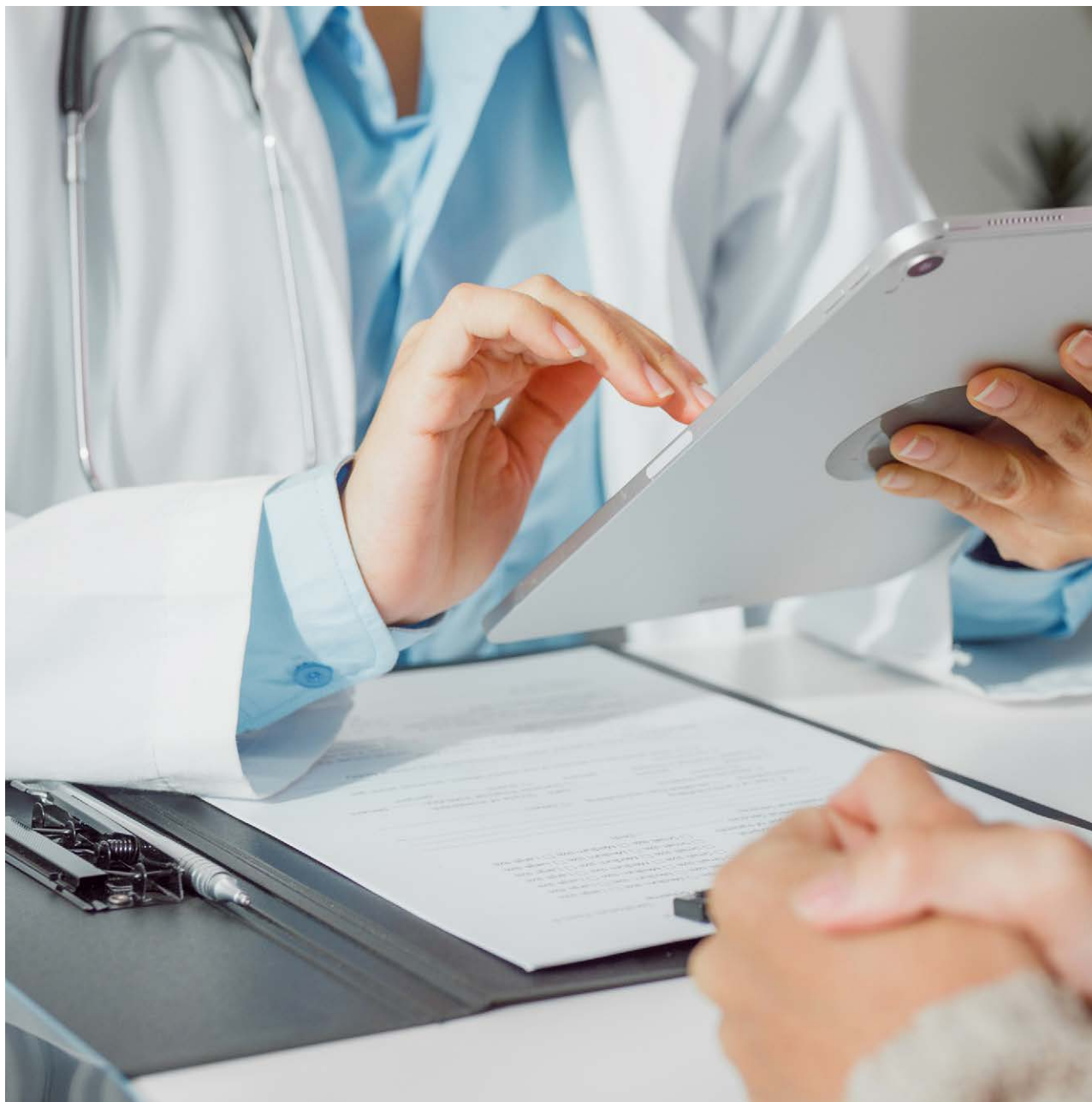
Vuonna 2023 kuntoutuksen päättäneet yrittäjät ja työntekijät

Kuvio ei sisällä henkilöitä, joille tehtiin vain selvitys.

Vuonna 2018 kuntoutuksen päättäneiden yrittäjien ja työntekijöiden työssä pysyvyys

Kuntoutus- päätökset

Oikeus työeläkekuntoutukseen voi perustua joko kuntoutushakemukseen tai työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettuun päätökseen. Kuntoutushakemukseen perustuva päätös voi olla joko myöntö tai hylkäys. Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutuksesta annetaan ainoastaan myönteinen päätös.

Kuntoutushakemukseen perustuvat päätökset

Vuoden 2023 aikana työeläkelaitokset antoivat 9 000 kuntoutushakemukseen perustuvaa päätöstä. Päätöksistä 4 400 (48 %) oli myönteisiä.

Annettujen kuntoutuspäätösten kokonaismäärä on laskenut viisi vuotta peräkkäin. Samaan aikaan hylkäyspäätösten määrä on noussut.

48 % kuntoutukseen hakeneista sai myönteisen kuntoutuspäätöksen.

Hylkäysten osuus nousi

Vuonna 2023 annetuista kuntoutuspäätöksistä 52 prosenttia oli hylkäyksiä. Hylkäysprosentti nousi edellisvuodesta 6 prosenttiyksikköä. Hylkäysprosentti on noussut selvästi viimeisen viiden vuoden ajan. Aikaisemmin osuus oli pitkään noin 20 prosentissa.

Hylkäysprosentti oli naisilla miehiä korkeampi. Ikäryhmistä alhaisin hylkäysprosentti oli 55 vuotta täyttäneillä, 38 prosenttia ja korkein alle 35-vuotiailla, 69 prosenttia. Julkisella sektorilla kuntoutushakemusten hylkäysprosentti oli 48 ja yksityisellä puolella se oli 53 prosenttia.

Mielenterveys sairauksissa hylkäysprosentti yli 60

Vuonna 2023 reilulla kolmanneksella kaikista kuntoutuspäätöksen saaneista oli jokin tuki- ja liikuntaelinten sairaus. Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriö oli taustalla lähes yhtä usealla hakijalla. Mielenterveysyhteyksien kuntoutushakemuksissa korostuivat alle 45-vuotiailla.

Vuonna 2023 tuki- ja liikuntaelinten sairauksissa hylkäysprosentti oli 42. Mielenterveyden häiriöissä hylättyjen hakemusten osuus nousi 61 prosenttiin.

Korkein hylkäysosuus oli hengityselinsairauksissa, 69 prosenttia ja alhaisin kasvaimissa, 27 prosenttia. Näiden sairauksien osuus kuntoutuspäätöksistä oli vähäinen, vain neljä prosenttia.

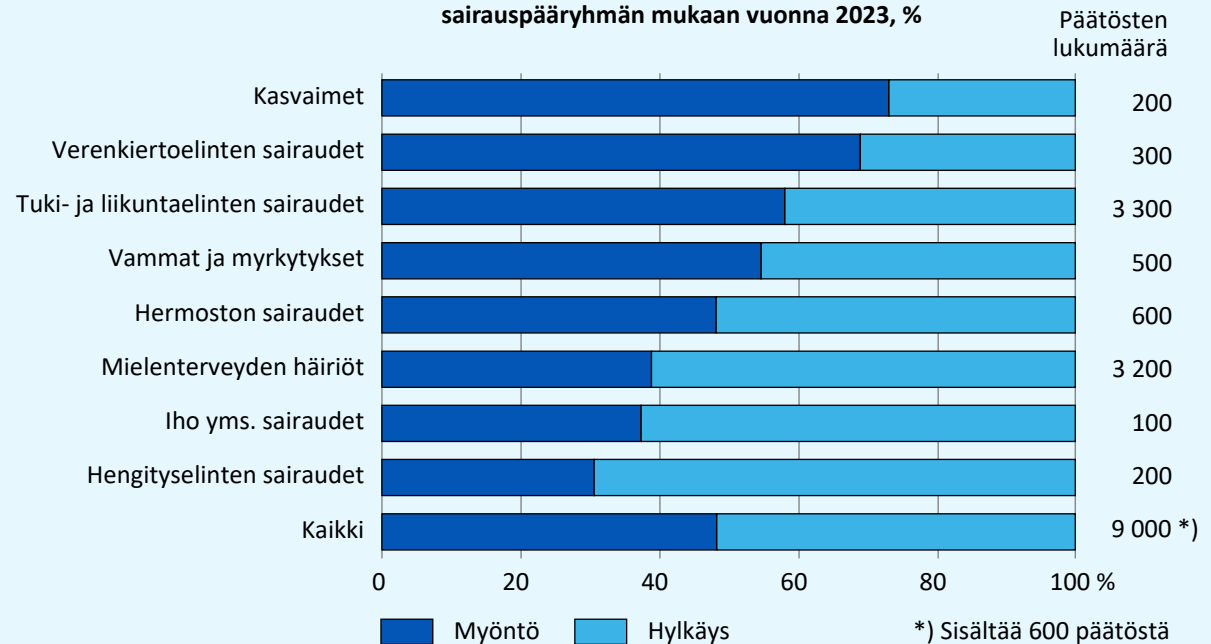
Kuntoutuspäätökset ja hylkäysosuudet vuosina 2018–2023

Vuosi	Päätösten lukumäärä	Hylkäysten osuus päätöksistä, %
2018	10 800	21
2019	10 700	28
2020	10 100	33
2021	9 900	37
2022	9 400	46
2023	9 000	52

Luvut eivät sisällä työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettuja ennakkopäätöksiä. Vuoden 2022 tiedoista alkaen kuntoutuspäätöstilaston päättelyssä siirryttiin käyttämään eläkehakemusrekisterin tietoja. Päättelysäännön muutos kasvatti hakemukseen perustuvien päätösten määrää noin 10 prosentilla. Muutoksella ei ollut vaikutusta hylkäysprosenttiin.

[Taulukon data tilastotietokannassa](#)

Myöntöjen ja hylkäysten osuudet kuntoutuspäätöksistä sairauspuuryhmän mukaan vuonna 2023, %

*) Sisältää 600 päätöstä muista sairausryhmistä

[Kuvion data tilastotietokannassa](#)

Vuonna 2023 kaikista hylkäyspäätöksen saaneista 68 prosentilla ei ollut riittävää työkyvyttömyyden uhkaa. Heillä lääketieteelliset löydökset olivat käytettävissä olevien lausuntojen perusteella vähäisempiä, eikä niiden katsottu aiheuttavan pidempi-aikaista työkyvyttömyyden uhkaa.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annetut päätökset

Vuoden 2023 aikana työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettiin vajaat 4 400 kuntoutuksen ennakkopäätöstä.

Myönteisen eläkepäätöksen ja oikeuden kuntoutukseen sai 2 850 henkilöä. Heistä 15 prosenttia aloitti kuntoutuksen saman vuoden aikana. Vastaavasti 1 520 henkilölle myönnettiin oikeus kuntoutukseen, mutta työkyvyttömyyseläke hylättiin. Heistä 21 prosenttia aloitti kuntoutuksen vuoden 2023 loppuun mennessä.

Työeläkekuntoutuksen ennakkopäätökset työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä vuonna 2023

Työkyvyttömyyseläkeratkaisu	Ennakkopäätökset	Vuonna 2023 alkaneet kuntoutukset	Vuonna 2023 alkaneet kuntoutukset, %
Myöntö	2 850	440	15
Hylkäys	1 520	310	21
Kaikki	4 370	750	17

Alkaneiksi kuntoutuksiksi katsotaan tapaukset, joissa henkilö on saanut päätöksen joko kuntoutusrahasta, -korotuksesta tai -avustuksesta.

Kuntoutusoikeuden käyttäneiden osuus

Kuntoutusoikeuden hyödyntäneiden osuutta arvioitiin tarkastelemalla vuonna 2022 myönnetseen kuntoutuspäätöksen saaneiden osallistumista kuntoutukseen vuosien 2022–2023 aikana.

Työeläkekuntoutuksen aloittaneiksi katsottiin henkilöt, joille oli myönnetty kuntoutusraha tai kuntoutuskorotus. Kuntoutuksen aloittaneisiin sisältyvät henkilöt, jotka osallistuivat kuntoutustoimenpiteeseen, mukaan lukien kuntoutussuunnitelmaa varten tehdyt selvitykset.

Kuntoutusoikeuden käyttäneet tutkittiin kahden vuoden ajanjaksolta, jotta myös hitaammin käynnistyneet kuntoutukset saatiin mukaan tarkasteluun. Kuntoutuksen ennakkopäätös on voimassa yhdeksän kuukautta.

Kuntoutuksen ennakkopäätös on voimassa yhdeksän kuukautta.

Yli 80 prosenttia hakijoista hyödynsi kuntoutusoikeuden

Vuonna 2022 kuntoutukseen itse hakeneista 5 040 sai myönteisen kuntoutuspäätöksen. Heistä 83 prosenttia oli aloittanut kuntoutuksen vuoden 2023 loppuun mennessä.

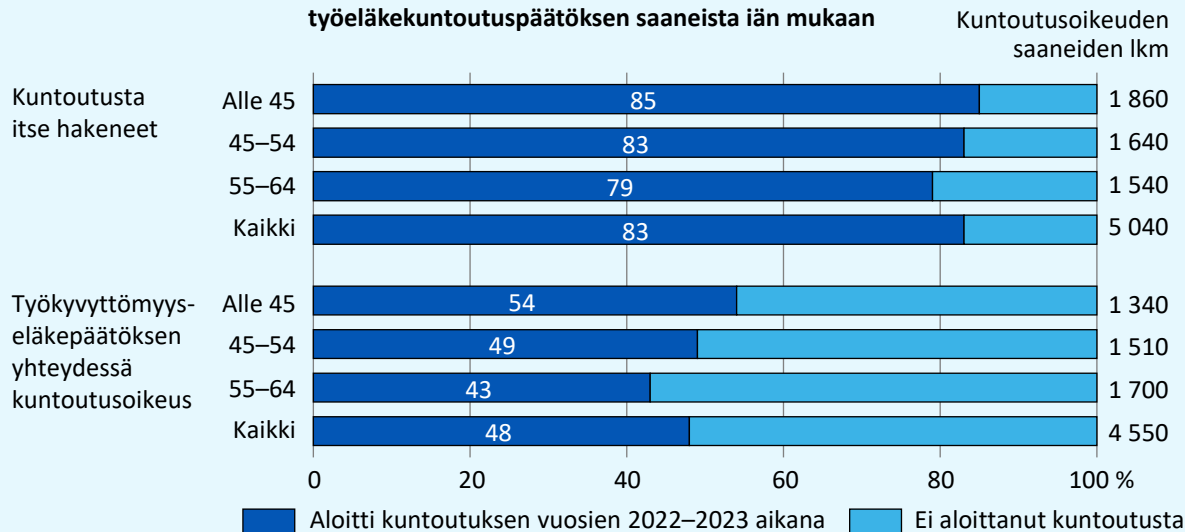
Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä annettu kuntoutuksen ennakkopäätös johti harvemmin kuntoutuksen toteutumiseen verrattuna kuntoutukseen itse hakeneisiin. Ennakkopäätös annettiin 4 550 henkilölle ja heistä 48 prosenttia oli aloittanut kuntoutuksen.

Nuoremmat hyödynsivät kuntoutusoikeuden jonkin verran useammin verrattuna vanhempiin, erityisesti silloin, kun myönteinen kuntoutuspäätös oli annettu työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä. Osuuksissa ei ollut suuria eroja sairausryhmien välillä.

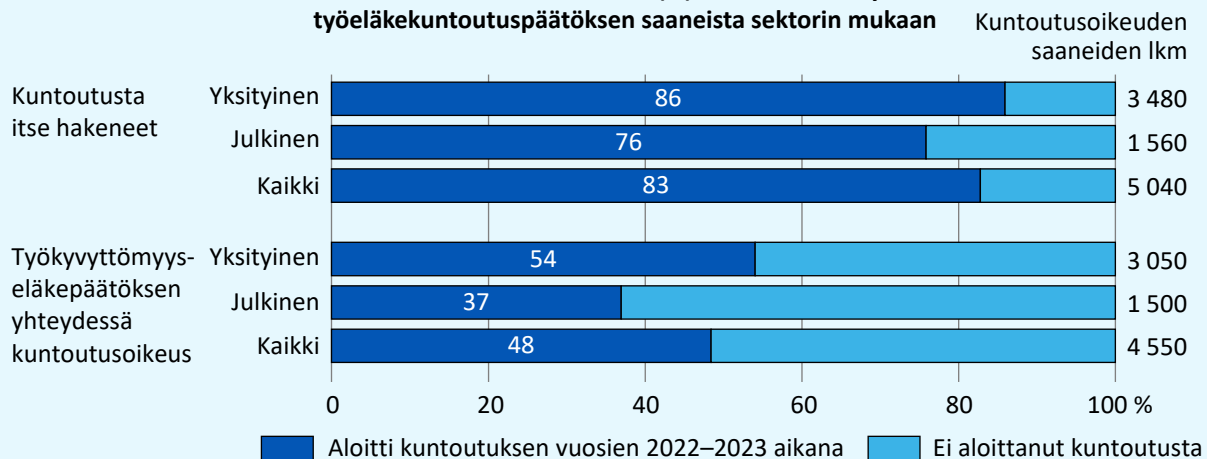

Puolet työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneista aloitti kuntoutuksen.

Kuntoutuksen aloittaneiden osuus (%) vuonna 2022 myönteisen työeläkekuntoutuspäätöksen saaneista iän mukaan

Kuntoutuksen aloittaneiden osuus (%) vuonna 2022 myönteisen työeläkekuntoutuspäätöksen saaneista sektorin mukaan

Alkaneiksi kuntoutuksiksi katsotaan tapaukset, joissa henkilö on vuosien 2022–2023 aikana saanut päätöksen kuntoutusrahasta tai -korotuksesta tai osallistunut kuntoutustoimenpiteeseen, mukaan lukien selvitykset.

Yksityisellä sektorilla kuntoutus käynnistyi julkista sektoria useammin

Vuonna 2022 yksityisellä sektorilla kuntoutushakemuksen perusteella myönnettiin kuntoutusoikeus 3 480 henkilölle. Heistä 86 prosenttia oli aloittanut kuntoutuksessa vuosien 2022–2023 aikana. Julkisella sektorilla myönteisen päätöksen kuntoutushakemukseensa sai 1 560 henkilöä ja heistä kuntoutukseen oli päätyntä 76 prosenttia.

Työkyvyttömyyseläkeratkaisun yhteydessä myönnettiin kuntoutusoikeus yksityisellä puolella 3 050 henkilölle, joista 54 prosenttia oli aloittanut kuntoutuksen. Osuus oli sama miehillä ja naisilla. Julkisella sektorilla kuntoutuksen ennakkopäätöksen saaneesta 1 500 henkilöstä 37 prosentilla kuntoutus oli käynnistynyt. Miehet käyttivät kuntoutusoikeuden naisia harvemmin.

Vuonna 2022 kuntoutushakemuksella myönteisen päätöksen saaneet ja kuntoutuksen aloittaneiden osuus (%) iän mukaan

Sektori	Yksityinen sektori		Julkinen sektori	
	Myönteiset päätökset	Kuntoutuksen aloittaneet, %	Myönteiset päätökset	Kuntoutuksen aloittaneet, %
Alle 45	1 350	88	510	78
45–54	1 120	87	520	76
55–64	1 010	82	530	73
Kaikki	3 480	86	1 560	76

Vuonna 2022 työkyvyttömyyseläkepäätöksen yhteydessä kuntoutusoikeuden saaneet ja kuntoutuksen aloittaneiden osuus (%) iän mukaan

Sektori	Yksityinen sektori		Julkinen sektori	
	Ennakkopäätökset	Kuntoutuksen aloittaneet, %	Ennakkopäätökset	Kuntoutuksen aloittaneet, %
Alle 45	970	59	380	44
45–54	980	54	530	38
55–64	1 100	50	590	32
Kaikki	3 050	54	1 500	37

Alkaneiksi kuntoutuksiksi katsotaan tapaukset, joissa henkilö on vuosien 2022–2023 aikana saanut päätöksen kuntoutusrahasta tai -korotuksesta tai osallistunut kuntoutustoimenpiteeseen, mukaan lukien selvitykset.

Eläketurvakeskuksen tilastoja

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja. Tilastoja-sarjassa julkaistaan tilastotietoja eläketurvan eri alueilta. Tilastot perustuvat eläkejärjestelmän rekisteritietoihin.

Eläketurvakeskus
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN